

СТАНОВИЩЕ

от д.ф.н. **Татяна Иванова Ичевска, професор в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски”**

(н.ст., име, презиме, фамилия, акад. дл. във висшето училище или научната организация)

относно материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност **„професор“**
в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“,

по: област на висше образование 2. Хуманитарни науки,

професионално направление 2.1. Филология (Славянски литератури – полска литература)

В конкурса за „професор“, обявен в Държавен вестник, бр. 96 от 11. 11. 2025 г., и в интернет страницата на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ за нуждите на Катедра по Славистика към Филологическия факултет, като кандидат участва доц. д-р Димитрина Георгиева Костадинова-Хамзе от ПУ „Паисий Хилендарски”.

1. Общо представяне на получените материали

Предмет:

Със заповед № РД-22-22-48 от 09.01.2026 г. на ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури в конкурс за заемане на академичната длъжност **„професор“ в ПУ** по област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология (Славянски литератури – полска литература), **обявен за нуждите на Катедра по Славистика към Филологическия факултет.**

За участие в обявения конкурс е подал документи **единствен кандидат:**

Доц. д-р Димитрина Георгиева Костадинова-Хамзе от ПУ „Паисий Хилендарски”

(ак. дл., н. ст., име, презиме, фамилия от висше училище или научна организация)

Представеният от доц. д-р Димитрина Костадинова-Хамзе комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва следните документи:

- Монографията „Измерения на съществуването в творчеството на Олга Токарчук”;
- Дипломи;
- Научни документи;
- Научни публикации;

– Служебни бележки, удостоверяващи участия в проекти и конференции.

Кандидатът доц. д-р Димитрина Хамзе е приложил общо 25 научни публикации: 1 научен труд (монография), 1 студия и 4 статии върху творчеството на О. Токарчук, както и 8 студии и 11 статии върху полската литература, публикувани в национални и международни реферирани научни издания.

Кратки биографични данни на кандидата:

През 1987 г. Димитрина Хамзе завършва висшето си образование в СУ „Св. Климент Охридски”, специалност „Славянска филология”, профил „Полонистика”. В периода 1999 – 2000 г. работи като преподавател по полски език в Нов български университет. През 1995 г. печели конкурс за асистент по полски език в ПУ „Паисий Хилендарски”. През 2011 г. е зачислена като докторант на свободна подготовка към Катедрата по Славистика. През 2016 г. защитава докторската си дисертация на тема: „Езикът на комичното”, публикуван през същата година като книга. От 2023 г. е доцент по полски език в Катедрата по славистика. В периода 2019 – 2016 г. Димитрина Хамзе е автор, ръководител и участник в множество международни и национални научни и образователни проекти. Участвала е в над 100 научни национални и международни форума.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

В обявения конкурс за професор Димитрина Хамзе участва с монографията „Измерения на съществуването в творчеството на Олга Токарчук”. Пловдив: Пловдивско университетско издателство, 2026 г., 232 стр. ISBN 978-619-7768-55-8. Книгата представлява задълбочен, концептуално издържан труд, опитващ се да обговари особеностите на художествения свят на една от най-влиятелните фигури на съвременната европейска литература – Олга Токарчук. Както отбелязва Хамзе, до този момент липсва цялостно изследване върху поетиката на Токарчук. Затова Хамзе си поставя амбициозната задача да анализира творчеството ѝ през призмата на интегративността като фундаментален онтологичен и художествен принцип, благодарение на който да бъдат изведени и анализирани различните проявления на човешкото съществуване. Този принцип всъщност произтича от спецификата на текстове на Токарчук, в които живата и неживата природа, човек и Бог, живот и смърт, реално и фантазно се намират в постоянна симбиоза.

Изследването се състои от увод, пет глави и заключение. Подредбата на главите следва прецизно промислена логика – от теоретичните основания за извеждането на

интегративността като ключ за разбиране на художествения свят на Токарчук към проявленията на тази интегративност в конкретни творби.

Трудът на Димитрина Хамзе се отличава с ясно формулирани тези, прецизна методологична рамка и логично, аргументирано изложение. В отделните глави тя демонстрира задълбочено познаване не само на текстовете на Токарчук, но и на критическата литература върху тях. Наблюденията ѝ са положени и върху солидна теоретична база. Още от първата глава се вижда способността на Хамзе за самостоятелно концептуално мислене и за изграждане на оригинални аналитични модели. В отделните части изследването често надхвърля рамките на чисто литературоведския анализ – като тръгва от художествените текстове на полската авторка, Хамзе предлага и философско-антропологични и психологически перспективи към проблема за битийността. Тук бих искала да подчертая, че авторката работи изключително коректно с философски, психологически и литературоведски концепции, като ги прилага адекватно към анализа на обговаряните от нея творби.

Като особено любопитни бих открила наблюденията ѝ върху другостта и срещата с Другия, върху различните проявления на любовта в текстовете на Токарчук, върху последиците от (не)присъствието на бащата в живота на дадени героини (втора глава), както и върху многообразните вариации върху мотива за пътуването (и особено върху сънищата като пътуване) и извършващите се в хода на това пътуване трансформации с и у човека (трета глава). Изключително продуктивни са и анализите на Хамзе върху функцията на музиката, която заличава етническите и верските граници и помага на индивида да открие и познае Другия/Другите, които – дори и само като потенция – носи у себе си, върху пространството на дома и вещния свят (четвърта глава). Като важно бих определила и направеното в пета глава вглеждане в природно-биологичната интегративност в текстовете на Токарчук и особено аналитичните акценти, поставени върху образите на гъбите и дърветата, върху отделни метафори и върху персонификациите на елементи от флората и фауната, посредством изброеното Хамзе успява да види взаимното преплитане (и преливане) на екзистенциите на хора, животни, растения, природни стихии и да изведе тезата си за уникалната цялост на света в творчеството на полската писателка.

4. Оценка на личния принос на кандидата

Като приносна приемам ключовата идея на Хамзе за онмиинтегративността в творчеството на Олга Токарчук, при доказването на която успява да обгледа реалността в текстовете на полската авторка с всичките ѝ възможни измерения, превъплъщения и преображения. Убедителни са и аналитичните вглеждания на Хамзе в психиката на героите

като интегративен механизъм. Огромен потенциал за по-нататъшни изследвания носят и наблюденията ѝ върху пространството, предметния свят и природно-биологичната символика в творбите на Токарчук.

Като цяло монографията на Димитрина Хамзе представлява оригинално изследване, което хвърля светлина върху непроучвани страни от поетиката на Токарчук.

Студиите и статиите, които съпътстват монографичния труд, също показват уменията на Хамзе да анализира задълбочено и критически творби от полската литература и да изгражда интригуващи литературноисторически сюжети.

5. Критични забележки и препоръки

На места фрагментарността в изложението леко натежава и смятам, че би могло да се направи известно окрупняване на част от фрагментите особено във втора и пета глава. Биха могли да се избегнат и някои повторения на тези, както и да се доизчистят техническите грешки в текста. Всичко това обаче не намалява научната стойност на труда на Димитрина Хамзе.

6. Лични впечатления

Познавам развитието на Димитрина Хамзе като преподавател и научен работник – от асистент до доцент в Пловдивския университет. Тя отлично работи със студентите слависти (полонисти).

Научната продукция на кандидата доц. д-р Димитрина Георгиева Костадинова-Хамзе съответства на минималните национални и допълнителни факултетни изисквания за допускане до участие в конкурс за заемане на академичната длъжност ‘професор’.

В контекста на представените от кандидата материали, както и на казаното за монографията и цялостната ѝ дейност като преподавател и научен работник, съм убедена, че доцент д-р Димитрина Хамзе отговаря на изискванията за получаване на академичната степен ‘професор’, затова давам своята **положителна оценка** за кандидатурата ѝ.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове и с оглед на анализа на тяхната значимост и съдържащите се в тях научни, научноприложни и приложни приноси, намирам за основателно да **препоръчам** на Научното жури да изготви доклад предложение до Факултетния съвет на Филологическия факултет за избор на доц. д-р Димитрина Георгиева Костадинова-Хамзе на академичната длъжност „професор“ в ПУ

„Паисий Хилендарски“ по: област на висше образование 2. Хуманитарни науки,
професионално направление 2.1. Филология (Славянски литератури – полска литература).

09.02. 2026 г.

Автор на становището:

(подпис)

Пловдив

Проф. д.ф.н. Татяна Ичевска

(ак. дл., н. ст., име, фамилия)